

for dem, og i bygder med bonderein var det et forståelsesfullt forhold mellom bonde og same. Ålen og Haltdalen var stabilisert som gamle bondebygder før samene trengte inn i Røros-traktene, bøndene betraktet fjellet tradisjonelt som sitt, og de så på samene som inn-trengere i et interesseområde. Dette kom til å skape konfliktsituasjoner.

Ved lovene av 1883 og 1889 om beitedistrikter i Trondhjems- amtene kom reinnæringen inn i en ny form, som brøt ned den gamle flyttsamekultur i våre fjellstrøk. I dag er også fjellgårdenes driftsform lagt helt om, moderne redskaper og metoder har ført til effektiv drift av hjemmejorden, slik at setring og markaslått nå er en forlatt driftsform. Tamreinflokkene beiter den dag i dag i våre fjell, men ordningen for denne århundregamle næring er ennå ikke utformet.

Kilder: Jämtland och Härjedalens historia Arkeologisk innledning, Bind II, og Major Peter Schnitlers grenseeksaminasjonsprotokoller 1742—45, Bind I. Norge. Bind II.

TOVE
OG TORE MARTINSEN

Vi kommer tilbake!

Som alle andre her nede på Østlandet, startet vi med å gå fotturer i Jotunheimen. Men her i sommer fikk vi lyst til å prøve noe annet, og dermed blei det Trollheimen. Vi startet på Kåsa i Storlidalen, gikk over Okla til Gjevilvasshytta, så videre til Jøldalshytta i silregn. Det var forresten eneste dagen vi hadde så dårlig vær. Over Geithetta (med tåke på toppen) bar det til Trollheimshytta, og dernest en lang dagsmarsj til Kårvatn. Men det var da vi dagen etter kom til Innerdalen, at vi opplevde turens høydepunkt (i dobbelt forstand). Der lå vi nemlig over en dag for å bestige «Dalatårnet», og det var en opplevelse. Det var blikk stille og strålende sol, og så utsikten — *ubeskrivelig!* Ja, i Innerdalen skulle vi gjerne blitt en stund, men allerede neste dag måtte vi videre over til Fale i Sunndalen. I det hele tatt, vi likte oss så godt i Trollheimen at vi nok tar turen om igjen. Det var liksom en helt annen atmosfære der oppe enn f. eks. i Jotunheimen. Det kommer vel først og fremst av at det ikke er så *masse* folk der. Du har enda den følelsen av å være for deg sjøl med fjellet om dagen når du går, og om kvelden kommer du fram til koselige hytter, med vertskap som har tid til å *prate* litt, ikke bare en resepsjon hvor du blir anvist rom. Og dette tror vi gjorde sitt til at det rett og slett var *trivelig* å være der oppe.

Vi tok en del bilder på turen, og så kom vi til å lese et sted at dere var stadig på jakt etter bilder til årboka. Derfor tenkte vi — at hvorfor ikke sende noen. Og kan dere bruke noe av det, så var det jo artig, hvis ikke er det bare å returnere dem.

Tusen takk for godt stell i Trollheimen. — Vi kommer tilbake!

Beste hilsener
Tove og Tore Martinsen,
Sand, Vikersund st., Modum.